

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Polisi Cynllunio
Dyddiad:	14 Mai 2025
Pwnc:	Cynllun Datblygu Lleol Ynys Môn – Papur Materion Allweddol, Gweledigaeth ac Amcanion
Aelod(au) Portffolio:	Y Cynghorydd Nicola Roberts (Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Newid Hinsawdd)
Pennaeth/Cyfarwyddwr Gwasanaeth:	Christian Branch Pennaeth y Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd
Awdur yr Adroddiad:	John I. Williams (Rheolwr Polisi Cynllunio)
Ffôn:	johnwilliams2@ynysmon.llyw.cymru
E-bost:	
Aelodau Lleol:	Perthnasol i bob Aelod Etholedig

1.0 Pwrpas yr adroddiad

1.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw canolbwyntio ar y canlynol:

- Gosod allan y materion allweddol mae'r Ynys yn ei wynebu dros gyfnod y Cynllun:
- Gosod allan gweledigaeth i'r Ynys dros gyfnod y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) newydd; a
- Gosod amcanion ar gyfer y CDLI newydd fydd yn helpu gwireddu'r weledigaeth.

2.0 Y penderfyniad a geisir

2.1 Cytundeb y Pwyllgor o'r Papur Materion Allweddol, Gweledigaeth ac Amcanion fel sail i baratoi'r Strategaeth a Ffeifir ar gyfer CDLI newydd Ynys Môn.

3.0 Y rheswm dros y penderfyniad

3.1 Mae'r papur yn ran allweddol o ddatblygu'r strategaeth ar gyfer y CDLI newydd i Fôn.

4.0 Cefndir ac ystyriaethau perthnasol

4.1 Rhanwyd y papur (**Atodiad 1**) gyda aelodau'r Pwyllgor Polisi Cynllunio sydd wedi cael y cyfle i'w adolygu. Hyd yma, nid oes ymateb wedi bod i gynnwys y Papur.

4.2 Mae'r papur yn adnabod 17 mater allweddol ac her sy'n wynebu'r Ynys sydd yn ymwneud a spectrwm eang o bynciau ac mae amcanion clir a realistig wedi'u

dyfeisio i gyfarch a materion dan sylw. Mae'r rhain yn cyfrannu tuag at osod y weledigaeth ar gyfer y CDLI. Mae'r weledigaeth yn darllen fel a ganlyn:

Erbyn 2039, bydd Ynys Môn yn ynys o gymunedau byrlymus, bywiog, dwy-ieithog a chysylltiedig ble bydd pobl yn dewis i fyw, gweithio ac ymweld, yn ymroddgar i wytnwch yr economi, diwylliant, treftadaeth, amgylchedd ac adnoddau naturiol yn ogystal ac i iechyd a llesiant.

- 4.3 Gellir rhannu'r materion i gategoriâu amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol fel sy'n cael ei ddangos yn y tabl isod:

Cydran	Thêm	Amcanion
Amgylcheddol	Newid Hinsawdd	Newid hinsawdd a net sero
		Carbon isel ac egni adnewyddol
Cymdeithasol	Yr iaith Gymraeg a Diwylliant	Yr iaith Gymraeg
Cymdeithasol	Tai ac Isadeiledd	Darparu tai newydd
		Isadeiledd
		Trafnidiaeth gynaliadwy a theithio llesiol
Economaidd	Economi Ffyniannus a Chynaliadwy	Cynllunio ar gyfer economi ffyniannus
		Cefnogi economi wledig a ffarmio gref
		Adfywio canol trefi
		Economi ymwelwyr
Cymdeithasol	Creu Lleoedd a Llesiant	Hyrwyddo cymunedau iach a chynaliadwy
		Cyfleusterau ac asedau cymunedol
		Creu lleoedd lleol
		Darparu ar gyfer llesiant
Amgylcheddol	Bioamrywiaeth a Rheoli Adnoddau	Diogelu a gwella bioamrywiaeth a'r amgylchedd naturiol
		Yr amgylchedd hanesyddol
		Adnoddau mwynau
		Adfer adnoddau a rheoli gwastraff

- 4.4 Er mwyn gwireddu'r Weledigaeth ar gyfer y Cynllun, mae'r amcanion wedi eu dyfeisio a'u recordio o dan benawdau testun bras sydd yn alinio gyda'r amcanion strategol gosodwyd yng Nghynllun y Cyngor (2023-28), gyda'r testunau'n deillio o'r materion allweddol a'r heriau a'u hadnabwyd yn flaenorol.

- 4.5 Bydd y Weledigaeth a'r Amcanion bellach yn cael eu hymgorffori o fewn corff y Strategaeth a Ffeirir fydd yn nodi'r digwyddiad nesaf o ymgynghoriad cyhoeddus yn y broses o baratoi'r Cynllun.

5.0 Argymhelliad

- 5.1 Argymhellir bod y Pwyllgor yn cytuno'r Papur Materion Allweddol, Gweledigaeth ac Amcanion fel sail i baratoi'r Strategaeth a Ffeirir ar gyfer CDLI newydd Ynys Môn.